

Academia de Studii Economice din București
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic

Caiet de practică pedagogică
Nivelul I de pregătire psihopedagogică
Curs postuniversitar

Semestrul I

Ediție revăzută, noiembrie 2018

Prof. univ. dr. Corina Cace
Conf. univ. dr. Mihai Diaconu
Conf. univ. dr. Camelia Stăiculescu
Conf. univ. dr. Monica Elisabeta Păduraru

Autori:
Conf. univ. dr. Olga Ciobanu
Conf. univ. dr. Maria Liana Lăcătuș
Lect. univ. dr. Elena Ramona Richițeanu Năstase
Lect. univ. dr. Robert Alexandru Mihăilă

Cuprins

A. Secțiunea studentului

1. Dragă studentule practicant
2. Sarcinile studentului practicant pentru stagiul de practică pedagogică
3. Viziunea mea ca educator
4. Chestionar de autoevaluare inițială a gradului de corespondență cu profilul de competență al unui profesor – semestrul I
5. Cunoașterea activității didactice și nedidactice din școală
 - 5.1 Fișă de descriere a activităților didactice (de cunoaștere a școlii, de observare a procesului de învățământ și de analiză a documentelor școlare, ședințe ale catedrei, consiliu profesoral etc.)
 - 5.2. Fișă de descriere a activităților nedidactice (ședințe cu părinții, parteneriate cu reprezentanții comunității locale, activități de consiliere / dirigenție etc.)
6. Fișe de observare pentru lecțiile demonstrative
 - 6.1. Fișă de observare a Lecției demonstrative nr. 1
 - 6.2. Fișă de observare a Lecției demonstrative nr. 2
 - 6.3. Fișă de observare a Lecției demonstrative nr. 3
7. Proiectul activității extracurriculare
8. Fișe de caracterizare psihopedagogică a elevului și instrucțiuni de completare a fișei
 - 8.1 Instrucțiuni de completare a fișei de caracterizare psihopedagogică a elevului
 - 8.2 Fișă de caracterizare psihopedagogică a elevului – modelul A
 - 8.3 Fișă de caracterizare psihopedagogică a elevului – modelul B

B. Secțiunea profesorului tutore - evaluarea activităților de practică

9. Metodologia de evaluare a portofoliilor de practică pedagogică
 - 9.1. Evaluarea de către profesorul îndrumător
 - 9.2. Evaluarea realizată în cadrul colocalizării de practică pedagogică
10. Centralizatorul notelor obținute de student la practică pedagogică – semestrul I

A. Sectiunea studentului

Nume și prenume cursant:

Unitatea de învățământ – bază de practică pedagogică:

Profesor îndrumător din baza de practică:

Semnătura :

Profesor - coordonator practică pedagogică din Academia de Studii Economice – D.P.P.D.:

.....

Semnătura:

Dragă studentule practicant!

Cu siguranță te-ai gândit până acum la practica pedagogică pe care urmează să o derulezi. Probabil ai simțit o emoție deosebită legată de competența și aptitudinile tale în acest domeniu și te-ai întrebat cum o să te descurci în fața unor ochi întrebători și analitici sau cum o să-ți pregătești materialele necesare (deja știi diferența dintre conținut, obiective și strategii didactice).

Ca să știi că nu ești singur în acest drum trebuie să-ți spunem un secret: *cu toții am simțit asta!* Fiecare nouă întâlnire ne provoacă emoții, dar sunt emoții necesare, stimulative și constructive!

Acest caiet îți va înregistra progresul, debutul tău ca profesor, va fi un martor fidel al eforturilor tale și al competențelor pedagogice pe care ți le-ai format. În el găsești activitățile de învățare care te vor aduce cu un pas mai aproape de cariera didactică.

Ce competențe îți vei forma la *Practică pedagogică*?

- Îți vei consolida și aprofunda pregătirea de specialitate, dar și pe cea psihopedagogică, metodică, managerială și de comunicare didactică.
- Vei exersa și îți vei forma abilități și comportamente necesare exercitării profesiei didactice.
- Te vei familiariza cu documente școlare care fundamentează organizarea și conducerea procesului didactic.
- Vei aplica, la disciplinele de învățământ specifice specializării tale, componentele procesului general de predare-învățare-evaluare (principiile, finalitățile, conținutul, metodele, formele de organizare și de evaluare a rezultatelor școlare).
- Îți vei dezvolta abilitățile practice de proiectare didactică.
- Vei efectua și vei exersa acțiuni specifice procesului de învățământ pe baza pregătirii tale teoretice în domeniile: psihologia educației, pedagogie, didactica specializării, managementul clasei de elevi, instruire asistată de calculator.
- Îți vei forma capacitatea de a cunoaște, într-o manieră sistematică, elevii (individual și ca grup școlar), în vederea abordării diferențiate a acestora.
- Îți vei cultiva abilitățile și capacitățile de autoevaluare și de integrare a rezultatelor autoevaluării în practica personală specifică oricărei dezvoltări profesionale.

2. Sarcinile cursantului pentru stagiul de practică pedagogică aferent SEMESTRULUI I

- **Clarificarea viziunii** proprii asupra educației, formării și rolului profesorului
- Activități de **cunoaștere a școlii** de aplicație, de observare a procesului de învățământ și de analiză a documentelor școlare (orar, catalog, registru matricol etc.). Vei avea de analizat:
 - profilului școlii și managementul școlar;
 - organigrama școlii;
 - structura anului școlar;
 - conținutul portofoliul profesorului (CV, fișa postului, programele disciplinelor, planificări, proiecte ale unităților de învățare, lista activităților extrașcolare și extracurriculare, dovezi ale participării la activități extrașcolare și extracurriculare, modele de teste de evaluare, evidența materialelor de specialitate, programul consultațiilor cu părinții, orarul etc.);
 - exemple de activități educative desfășurate în școală;
- Participarea la **trei lecții demonstrative** realizate de către profesorul îndrumător. Se vor completa:
 - fișele de observare a lecțiilor asistate;
- Documentarea și completarea unei **Fișe de caracterizare psihopedagogică a unui elev** din școala de aplicație, pe care l-ai observat pe toată durata practicii pedagogice:
 - completarea fișei, la alegere modelul A/B, din caietul de practică pedagogică.
- Proiectarea și implementarea **unui proiect de activitate extracurriculară**, sub directă îndrumare a profesorului îndrumător.
- Completarea caietului de practică la rubricile corespunzătoare;
- Notarea cursantului de către îndrumătorul de practică;
- **Susținerea colocviului de practică pedagogică** la data stabilită conform calendarului activităților.

3. Formulează viziunea ta ca educator răspunzând în scris la următoarele întrebări:

Ce înseamnă pentru tine să fii profesor?

Care este viziunea ta asupra rolului educației?

4. Chestionar de autoevaluare inițială a gradului de corespundență cu profilul de competență al unui profesor

Realizează o autoevaluare sinceră a măsurii în care corespunzi profilului de competență al unui profesor, bifând casuța care consideri ca ți se potrivește¹.

Unitatea de competență	Indicatori	1 - În foarte mică măsură	2 - În mică măsură	3 - În măsură potrivită	4 - În mare măsură	5 - În foarte mare măsură
Competențe în domeniul specialității (științifice)	<i>Îmi sunt cunoscute</i> conceptele, principiile, teoriile.					
Competențe metodologice	<i>Îmi sunt cunoscute :</i>					
	- finalitățile educației (scop, competențe, obiective)					
	- strategiile de predare (metode și mijloace)					
	- metodele și mijloacele folosite pentru a stimula dezvoltarea capacităților cognitive (gândirea critică și creativitate);					
	- modalități de individualizare a instruirii.					
Competențe de comunicare	<i>Sunt capabil:</i>					
	- să comunic asertiv;					
	- să ascult activ;					
	- să pun întrebări pertinente;					

¹ Adaptare după profilul de competență propus de E. Păun

Unitatea de competență	Indicatori	1 - În foarte mică măsură	2 - În mică măsură	3 - În măsură potrivită	4 - În mare măsură	5 - În foarte mare măsură
	- să captez auditoriul;					
	- să mă fac înțeles.					
Competențe de evaluare	<i>Sunt capabil:</i>					
	- să concep instrumente de evaluare;					
	- să aplic instrumentele de evaluare concepute.					
	- să folosesc strategii și metode de evaluare diverse.					
	- să analizez rezultatele evaluărilor rezultate și să apreciez performanța școlară.					
Competențe de consiliere și orientare	<i>Sunt capabil:</i>					
	- să identific nevoile individuale și de grup;					
	- să fac sugestii privind orientarea școlară și profesională;					
	- să ofer suport elevilor/ studenților în probleme personale;					
	- să informez și să consiliesc părinții elevilor;					
Competențe de management	<i>Sunt capabil:</i>					
	- să organizez eficace spațiul clasei;					
	- să gestionez situații conflictuale;					

Unitatea de competență	Indicatori	1 - În foarte mică măsură	2 - În mică măsură	3 - În măsură potrivită	4 - În mare măsură	5 - În foarte mare măsură
al clasei de elevi	- să distribui roluri și sarcini în clasă adaptate personalității elevilor;					
	- să asigur un climat suportiv.					
Unitatea de competență	Indicatori	1 - În foarte mică măsură	2 - În mică măsură	3 - În măsură potrivită	4 - În mare măsură	5 - În foarte mare măsură
Competențe de manager al propriei cariere	Am disponibilitatea de a profesa în cariera didactică					
	<i>Sunt capabil:</i>					
	- să reflectez asupra propriilor practici educaționale;					
	- să evoluez în carieră					

Propune 3 strategii prin care să îți dezvoltți competențele la care te-ai evaluat cu 1 sau 2.

5.1. Fișă de descriere a activităților didactice (de cunoaștere a școlii, de observare a procesului de învățământ și de analiză a documentelor școlare, ședințe ale catedrei, consiliu profesoral etc.)

Descrierea activităților didactice (de cunoaștere a școlii, de observare a procesului de învățământ și de analiză a documentelor școlare, ședințe ale catedrei, consiliu profesoral etc.)

STUDENTUL VA PARTICIPA ȘI VA DESCRIE MINIMUM O ACTIVITATE

Data _____

Denumirea activității _____

Descrierea activității

5.2. Fișă de descriere a activităților nedidactice (ședințe cu părinții, parteneriate cu reprezentanții comunității, activități de consiliere / dirigenție etc.)

Descrierea activităților nedidactice (ședințe cu părinții, parteneriate cu reprezentanții comunității, activități de consiliere/dirigenție etc.)
STUDENTUL VA PARTICIPA ȘI VA DESCRIE MINIM O ACTIVITATE/SEMESTRU

Data _____

Denumirea activitatii _____

Descrierea activitatii

6. Fișe de observare pentru lecțiile demonstrative

6.1. Fișa de observare a Lecției demonstrative nr. 1

Școala:..... Numele și prenumele cadrului didactic asistat:.....

Clasa: Data

Disciplina:

Tema/subiectul lecției:

Tipul lecției:

NOTĂ:

1. Pentru indicatorii de observare de mai sus marcați cu semnul *, studentul va repartiza ponderi astfel încât suma per indicator (punctele 1-7, 11) să fie 100%.

2. Pentru ceilalți indicatori de observare (nemarkați) se va realiza o descriere în spațiul repartizat fiecărui indicator.

INDICATORI DE OBSERVARE	OBSERVAȚII	PROCENTE %
I. Studiul programei și al manualului		
1. Cum sunt organizate cunoștințele din manual*:		
1.1 Conținutul conduce la formarea și dezvoltarea gândirii critice		
1.2 Asigură asimilarea cunoștințelor necesare prin activarea memoriei		
2. Compatibilitatea programei școlare cu manualul		
II. Observații asupra profesorului		
3. Forma de organizare a lecției*:		
3.1 frontală		
3.2 microgrupală		
3.3 individuală		
4. Metode folosite în cadrul lecției*:		
4.1 expunerea		
4.2 problematizarea		

4.3 conversația		
4.4 exercițiul didactic		
4.5 joc de rol		
4.6 studiu de caz		
4.7 alte metode (specificați)		
5.Mijloace de învățământ folosite*:		
5.1 iconice		
5.2 audiovizuale		
5.3 mijloace "Gutenberg" (cărți, culegeri, cursuri)		
6. Ponderea în lecție a următoarelor momente*:		
6.1 momente teoretice		
6.2 momente aplicative		
7. Evaluarea continuă a elevilor		
7.1 Modalități de măsurare a performanței elevilor*:		
7.1.1 prin întrebări (chestionare orală)		
7.1.2 prin fișe de muncă independentă		
7.1.3 prin muncă cu manualul (culegere)		
7.1.4 prin observare continuă		
7.1.5 alte forme		
7.2 Tipurile de performanță care fac obiectul aprecierii*:		
7.2.1 capacitatea reproductivă a elevilor		
7.2.2 reformularea răspunsului folosind propriile cuvinte		
7.2.3 capacitatea de analiză în profunzime a subiectului		
7.2.4 creativitatea răspunsurilor formulate		
7.2.5. capacitatea de argumentare și susținere a răspunsului		
7.2.6 atitudini și comportamente constatate		
a. proactive		
b. conformiste		
7.2.6 alte aspecte		
7.3 Modalitățile de apreciere a performanței elevilor*:		

7.3.1 prin notă		
7.3.2 prin aprobare și încurajare		
7.3.3 prin dojană/amenințare		
7.3.4 prin critică stimulative		
7.3.5 alte aprecieri (Specificați)		
8. Coerența parcursului didactic/lecției		
9. Particularitățile de personalitate și profesionale ale cadrului didactic asistat:		
9.1 experiența		
9.2 stilul didactic		
9.3 caracteristici personale: - calm, echilibrat, comunicativ, apropiat elevilor, sociabil, ușor abordabil, cu umor etc. - atitudine distantă, rece, nervos, irascibil, amenințător , indiferent - alte caracteristici (persuasiune, empatie, permisivitate)		
10. Modalități de captare a atenției		
III. Observații asupra elevilor		
11. Comportamentul în timpul lecției (pondera)*:		
11.1 sunt atenți, răspund corect la întrebări		
11.2 răspund la întrebări cu ajutorul profesorului		
11.3 răspund la întrebări simple ca dificultate și cu sprijin din partea profesorului		
11.4 sunt neatenți și întârzie cu răspunsul		
11.5 sunt neatenți și deranjează profesorul și pe ceilalți elevi		
11.6 sunt pasivi, nu participă la lecție		
11.7 sunt deosebit de activi, creativi, atenți, interesați		
11.8 alte manifestări		
12. Alte observații (reacțiile elevilor în timpul etapelor de desfășurare a lecției)		

6.2 Fișa de observare a Lecției demonstrative nr. 2

Școala:..... Numele și prenumele cadrului didactic asistat:.....

Clasa:

Data

Disciplina:

Tema/subiectul lecției:

Tipul lecției:

NOTĂ:

1. Pentru indicatorii de observare de mai sus marcați cu semnul *, studentul va repartiza ponderi astfel încât suma per indicator (punctele 1-7, 11) să fie 100%.

2. Pentru ceilalți indicatori de observare (nemarkați) se va realiza o descriere în spațiul repartizat fiecărui indicator.

INDICATORI DE OBSERVARE	OBSERVAȚII	PROCENTE %
I. Studiul programei și al manualului		
1. Cum sunt organizate cunoștințele din manual*:		
1.1 Conținutul conduce la formarea și dezvoltarea gândirii critice		
1.2 Asigură asimilarea cunoștințelor necesare prin activarea memoriei		
2. Compatibilitatea programei școlare cu manualul		
II. Observații asupra profesorului		
3. Forma de organizare a lecției*:		
3.1 frontală		
3.2 microgrupală		
3.3 individuală		
4. Metode folosite în cadrul lecției*:		
4.1 expunerea		
4.2 problematizarea		
4.3 conversația		
4.4 exercițiul didactic		

4.5 joc de rol		
4.6 studiu de caz		
4.7 alte metode (specificați)		
5.Mijloace de învățământ folosite*:		
5.1 iconice		
5.2 audiovizuale		
5.3 mijloace”Gutenberg” (cărți, culegeri,cursuri)		
6. Ponderea în lecție a următoarelor momente*:		
6.1 momente teoretice		
6.2 momente aplicative		
7. Evaluarea continuă a elevilor		
7.1 Modalități de măsurare a performanței elevilor*:		
7.1.1 prin întrebări (chestionare orală)		
7.1.2 prin fișe de muncă independentă		
7.1.3 prin muncă cu manualul (culegere)		
7.1.4 prin observare continuă		
7.1.5 alte forme		
7.2 Tipurile de performanță care fac obiectul aprecierii*:		
7.2.1 capacitatea reproductivă a elevilor		
7.2.2 reformularea răspunsului folosind propriile cuvinte		
7.2.3 capacitatea de analiză în profunzime a subiectului		
7.2.4 creativitatea răspunsurilor formulate		
7.2.5.capacitatea de argumentare și susținere a răspunsului		
7.2.6 atitudini și comportamente constatate	a. proactive	
	b. conformiste	
7.2.6 alte aspecte		
7.3 Modalitățile de apreciere a performanței elevilor*:		
7.3.1 prin notă		
7.3.2 prin aprobare și încurajare		

7.3.3 prin dojană/amenințare		
7.3.4 prin critică stimulative		
7.3.5 alte aprecieri (Specificați)		
8. Coerența parcursului didactic/lecției		
9. Particularitățile de personalitate și profesionale ale cadrului didactic asistat:		
9.1 experiența		
9.2 stilul didactic		
9.3 caracteristici personale: - calm, echilibrat, comunicativ, apropiat elevilor, sociabil, ușor abordabil, cu umor etc. - atitudine distantă, rece, nervos, irascibil, amenințător , indiferent - alte caracteristici (persuasiune, empatie, permisivitate)		
10. Modalități de captare a atenției		
III. Observații asupra elevilor		
11. Comportamentul în timpul lecției (ponderea)*:		
11.1 sunt atenți, răspund corect la întrebări		
11.2 răspund la întrebări cu ajutorul profesorului		
11.3 răspund la întrebări simple ca dificultate și cu sprijin din partea profesorului		
11.4 sunt neatenți și întârzie cu răspunsul		
11.5 sunt neatenți și deranjează profesorul și pe ceilalți elevi		
11.6 sunt pasivi, nu participă la lecție		
11.7 sunt deosebit de activi, creativi, atenți, interesați		
11.8 alte manifestări		
12. Alte observații (reacțiile elevilor în timpul etapelor de desfășurare a lecției)		

6.3 Fișa de observare a Lecției demonstrative nr. 3

Școala:..... Numele și prenumele cadrului didactic asistat:.....

Clasa:

Data

Disciplina:

Tema/subiectul lecției:

Tipul lecției:

NOTĂ:

1. Pentru indicatorii de observare de mai sus marcați cu semnul *, studentul va repartiza ponderi astfel încât suma per indicator (punctele 1-7, 11) să fie 100%.

2. Pentru ceilalți indicatori de observare (nemarkați) se va realiza o descriere în spațiul repartizat fiecărui indicator.

INDICATORI DE OBSERVARE	OBSERVAȚII	PROCENTE %
I. Studiul programei și al manualului		
1. Cum sunt organizate cunoștințele din manual*:		
1.1 Conținutul conduce la formarea și dezvoltarea gândirii critice		
1.2 Asigură asimilarea cunoștințelor necesare prin activarea memoriei		
2. Compatibilitatea programei școlare cu manualul		
II. Observații asupra profesorului		
3. Forma de organizare a lecției*:		
3.1 frontală		
3.2 microgrupală		
3.3 individuală		
4. Metode folosite în cadrul lecției*:		
4.1 expunerea		
4.2 problematizarea		
4.3 conversația		
4.4 exercițiul didactic		

4.5 joc de rol		
4.6 studiu de caz		
4.7 alte metode (specificați)		
5.Mijloace de învățământ folosite*:		
5.1 iconice		
5.2 audiovizuale		
5.3 mijloace”Gutenberg” (cărți, culegeri,cursuri)		
6. Ponderea în lecție a următoarelor momente*:		
6.1 momente teoretice		
6.2 momente aplicative		
7. Evaluarea continuă a elevilor		
7.1 Modalități de măsurare a performanței elevilor*:		
7.1.1 prin întrebări (chestionare orală)		
7.1.2 prin fișe de muncă independentă		
7.1.3 prin muncă cu manualul (culegere)		
7.1.4 prin observare continuă		
7.1.5 alte forme		
7.2 Tipurile de performanță care fac obiectul aprecierii*:		
7.2.1 capacitatea reproductivă a elevilor		
7.2.2 reformularea răspunsului folosind propriile cuvinte		
7.2.3 capacitatea de analiză în profunzime a subiectului		
7.2.4 creativitatea răspunsurilor formulate		
7.2.5.capacitatea de argumentare și susținere a răspunsului		
7.2.6 atitudini și comportamente constatate	a. proactive	
	b. conformiste	
7.2.6 alte aspecte		
7.3 Modalitățile de apreciere a performanței elevilor*:		
7.3.1 prin notă		
7.3.2 prin aprobare și încurajare		

7.3.3 prin dojană/amenințare		
7.3.4 prin critică stimulative		
7.3.5 alte aprecieri (Specificați)		
8. Coerența parcursului didactic/lecției		
9. Particularitățile de personalitate și profesionale ale cadrului didactic asistat:		
9.1 experiența		
9.2 stilul didactic		
9.3 caracteristici personale: - calm, echilibrat, comunicativ, apropiat elevilor, sociabil, ușor abordabil, cu umor etc. - atitudine distantă, rece, nervos, irascibil, amenințător , indiferent - alte caracteristici (persuasiune, empatie, permisivitate)		
10. Modalități de captare a atenției		
III. Observații asupra elevilor		
11. Comportamentul în timpul lecției (pondera)*:		
11.1 sunt atenți, răspund corect la întrebări		
11.2 răspund la întrebări cu ajutorul profesorului		
11.3 răspund la întrebări simple ca dificultate și cu sprijin din partea profesorului		
11.4 sunt neatenți și întârzie cu răspunsul		
11.5 sunt neatenți și deranjează profesorul și pe ceilalți elevi		
11.6 sunt pasivi, nu participă la lecție		
11.7 sunt deosebit de activi, creativi, atenți, interesați		
11.8 alte manifestări		
12. Alte observații (reacțiile elevilor în timpul etapelor de desfășurare a lecției)		

7. Proiectul activității extracurriculare

Titlul activității extracurriculare:	Locul de desfășurare:
Clasa:	
Data:	

1. Finalități educative:

a. Valori și atitudini dezvoltate:

b. Interese și talente activate/dezvoltate:

c. Obiective cognitive:

2. Tipul activității extracurriculare (activitate desfășurată în școală, experiențe de muncă, serviciu comunitar etc.)

3. Coordonare și supervizare (profesori participanți, alte persoane coordonatoare):

4. Implicarea părinților (dacă participă la activități, în ce constă implicarea acestora):

5. Transport (dacă este necesar, cine îl asigură, condiții speciale de transport):

6. Comportament și disciplină:

7. Activități specifice previzionate

Nr. crt.	Activități principale	Resurse necesare	
		Materiale	Umane

8. Modalități de evaluare/valorificare a activității propuse:

9. Sugestii de continuare a activității (extracurricular, în cadrul disciplinei/ariei curriculare):

8. Fișa de caracterizare psihopedagogică a elevului și instrucțiuni de completare a fișei

8.1 Instrucțiuni privind elaborarea fișei de caracterizare psihopedagogică a elevului

Cursanții vor întocmi o fișă de caracterizare psihopedagogică a unui elev, pentru a se acomoda cu problematica și metodologia activității didactice, activitate care presupune îmbinarea cunoștințelor de specialitate cu cele de psihologie, pedagogie și metodică. Cunoașterea personalității elevilor este o condiție deosebit de importantă, atât pentru buna desfășurare a procesului de învățământ prin diferențierea și individualizarea instruirii, cât și în orientarea și selecția profesională a elevilor.

Într-un astfel de demers cognitiv, studentul va folosi ca metode de investigație:

- în primul rând **observația** (pornind de la autobiografia și autocaracterizarea pe care și-o face elevul),
- apoi **convorbirea** (cu elevul, cu colegii săi, cu dirigintele, cu ceilalți profesori, cu familia. Convorbirea are rolul de a sonda motivația elevului, atitudinile, interesele, convingerile și aspirațiile, sentimentele, mentalitățile și prejudecățile acestuia);
- **chestionarul** (care cuprinde o suită de întrebări clar formulate, adecvate situației de analizat, dinainte elaborate. Întrebările pot fi *închise* – gen da, nu, nu știu, – *deschise* – cele care permit celui care răspunde să se exprime liber –, și cele cu răspunsuri formulate dinainte – gen întrebare în mai multe variante de răspuns, din care se alege doar una);
- **analiza documentelor școlare** (cataloge etc.);
- **ancheta**.

Datele culese prin aceste metode (și prin altele precum teste, interviuri, sondaje etc.) vor fi consemnate în scris, apoi vor fi prelucrate, interpretate, iar concluziile vor fi înscrise în fișa de caracterizare psihopedagogică a elevului (vezi și modelele propuse).

Elaborarea acestei fișe de caracterizare reclamă necesitatea respectării următoarelor condiții:

1. să fie consemnate datele esențiale, tipice;
2. să se evidențieze atât particularitățile pozitive (benefice), cât și cele negative ale personalității elevului (pentru a putea face, în final, recomandări de orientare profesională);
3. să se facă referiri la tendințele de dezvoltare a trăsăturilor psihice și intelectuale;
4. întocmirea caracterizării să fie fondată pe un material observativ complex și variat;
5. caracterizarea va fi elaborată ca o expunere sistematică și sintetică.

8.2 Fișa de caracterizare psihopedagogică a elevului ² Modelul A

I. Date personale (nume și prenume, vârstă, clasă):

.....

1. Date de stare civilă (tata, mama):

.....

.....

2. Școli frecventate:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Localitatea în care are domiciliul stabil:

.....

² Cursantul va completa doar un model de fișă psihopedagogică pentru un elev pe care l-a analizat.

II. Date asupra stării de sănătate:

1. Antecedente ereditare și condiții de mediu:

.....

.....

.....

.....

2. Defecte fizice, deficiențe senzoriale:

.....

.....

.....

3. Starea generală a sănătății

.....

.....

3. Mențiuni medicale cu importanță pentru procesul de învățământ:

.....

.....

.....

III. Date asupra mediului familial:

1. Familia (este compusă din):

.....

.....

.....

.....

2. Caracteristicile vieții de familie:

.....

.....

.....

.....

3. Gradul de integrare a elevului în familie:

.....

.....

.....

.....

4. Atenția acordată formării copilului:

.....

.....

.....

.....

5. Influențe extrafamiliale:

.....

.....

.....

.....

6. Acțiuni ale școlii în colaborare cu familia

.....

.....

.....

.....

IV. Date asupra școlarității

1. Situația școlară:

.....

.....

.....

.....

2. Gradul de integrare a copilului în școală

.....

.....

.....

.....

3. Rezultate deosebite la concursuri, olimpiade, competiții:

.....

.....

.....

.....

4. Activitatea în cercurile de elevi:

.....

.....

.....

.....

5. Preocupări în afara școlii:

.....

.....

.....

.....

6. Factori explicativi ai reușitei sau nereușitei școlare:

.....

.....

.....

.....

.....

7. Recomandări pentru ameliorarea nivelului de pregătire și educație

.....

.....

.....

.....

V. Date asupra structurii psihologice

1. Caracteristicile proceselor intelectuale:

a. Memoria:

- viteza de memorare a cunoștințelor (rapidă, medie, lentă):

.....

- durata păstrării cunoștințelor (de lungă durată, medie, de scurtă durată):

.....

- reproducerea cunoștințelor (fidelă, creatoare, cu dificultăți):

.....

b. Imaginația:

- formele imaginației (reproductivă sau creatoare):

.....

c. Gândirea:

- capacitatea de a utiliza operațiile gândirii (analiza, sinteza, comparația, abstractizarea, generalizarea, concretizarea):

.....

- operațiile instrumentale (algoritmica și euristica):

.....

- predominanța gândirii (convergența sau divergența):

.....

d. Limbajul

- volumul vocabularului (bogat, sărac, mediu):

.....

- forma de limbaj (concret, contextual, monologat, dialogat):

.....

- construcția ideilor în cadrul comunicării cu adulții și între copii (exprimare bogată în idei, săracă):

.....

2. Caracteristici de personalitate

a. trăsături temperamentale:

- mobilitate (rapidă, medie, lentă):

.....

- stabilitatea conduitei (stabil, instabil):

.....

- intensitatea reacțiilor (reținut, exploziv):

.....

- rezistență la efort (rezistent, obosește ușor):

.....

b. trăsături de caracter:

- sociabilitate:

.....

- capacitatea de comunicare:

.....

- spirit de prietenie:

.....

- sinceritate:

.....

- respect față de adulți

.....

- politețe:

.....

- simț de ordine:

.....

- hărnicie:

.....

- respect pentru muncă:

.....

c. aptitudini:

- interese:

.....

.....

- preocupări:

.....

-aptitudini:

.....

.....

- talente:

.....

.....

VI. Recomandări

.....

.....

.....

.....

Semnătura studentului practicant,

8.3 Fișă de caracterizare psihopedagogică a elevului

Modelul B

I. Date personale

1. Numele și prenumele:

.....

2. Locul și data nașterii:

.....

3. Domiciliul stabil (se încercuiește varianta potrivită):

- a. cu ambii părinți
- b. cu tata
- c. cu mama
- d. cu bunicii
- e. la Casa de copii
- f. alte cazuri *

.....

.....

* Alte persoane care locuiesc în spațiul locuinței (se specifică gradul de rudenie dacă este cazul și identitatea lor, părinți plecați în străinătate)

4. Școala și clasa în care învață

.....

.....

II. Date familiale

1. Părinți

	NUMELE ȘI PRENUMELE	VÂRSTA	STUDII*	PROFESIA	STAREA SĂNĂTĂȚII
TATA					
MAMA					

2. Frați

NR..... DIN CARE BĂIEȚI, FETE.....BUNI..... VITREGI.....

NUMELE ȘI PRENUMELE	VÂRSTA	STUDII*	PROFESIA	STAREA SĂNĂTĂȚII

*Se notează ultima instituție școlară absolvită

Alte situații:

.....

Alte persoane (rude apropiate) în familie:

.....

3. Tipul familiei (se încercuiește varianta potrivită):

- normală
- tată (mama decedată)
- părinți despărțiți
- părinți vitregi (unul, amândoi)

4. Relațiile între membrii familiei

Instrucțiuni: vă rugăm să marcați cu x în dreptul nr-lui care descrie cel mai bine situația indicată (1 - armonie/înțelegere - 5. dezacord/conflicte).

<i>Relații</i>	1	2	3	4	5
Cu frații					
Cu surorile					
Mamă –tată					
Mamă –fiu/fiică					
Tată –fiu/fiică					

Copilul este agresat (precizați persoana care agrează):

.....

DA - în ce fel? (încercuți varianta corespunzătoare):

- abuz fizic (bătăi);
- emoțional(jigniri, amenințări, umiliri);
- sexual.

NU

5. Atmosfera în familie (încercuți varianta corespunzătoare):

1. Relaxată
2. Tensionată

6. Climat educativ (bifați varianta corespunzătoare – 1 – favorabil / 5 nefavorabil):

1	2	3	4	5

a. Factori ai climatului educativ (bifați varianta corespunzătoare):

	1	2	3	4	5	
Nivel material foarte bun						Nivel material foarte scăzut
Nivel cultural foarte ridicat						Nivel cultural foarte scăzut
Interes foarte mare pentru educația elevului						Interes foarte scăzut pentru educația elevului

b. Nivelul influențelor negative a mediilor din afara școlii (vecinătate, grup de prieteni) - bifați varianta corespunzătoare:

Deloc	1	2	3	4	5	Foarte ridicat

c. Condiții de învățare (bifați varianta corespunzătoare):

Camera				Birou	Biblioteca	TV	Calculator/internet
Singur	Cu frații (câți)	Cu altă rudă	Altă situație				

III. Dezvoltarea fizică și starea sănătății

1. Caracteristici ale dezvoltării fizice:

.....

.....

.....

.....

.....

2. Îmbolnăviri:

a. anterioare intrării la școală:

.....

.....

.....

.....

b. pe parcursul școlarității:

.....

.....

.....

.....

3. Deficiențe, handicapuri (senzoriale, motorii):

.....

.....

.....

IV. Rezultatele obținute de elev

1. Rezultate la învățătură

Clasa

Medii (câte, la ce discipline)	V	VI	VII	VIII	IX	X
10						
9						
8						
7						
6						
5						
Corigențe						

2. Frecvența la cursuri (încercuiți varianta care descrie cel mai bine situația indicată):

- foarte bună
- bună
- medie
- slabă
- foarte slabă

3. Cercuri frecventate de elev:

Clasa	Cercul	Rezultate obținute

3. Participarea la concursuri școlare și extrașcolare

Clasa	Concursul	Rezultate obținute

5. Activitatea independentă a elevului (încercuți varianta/tele care descrie/u cel mai bine situația indicată):

- citește suplimentar din manual;
- rezolvă probleme în plus;
- utilizează și alte surse de informare (alte cărți, internet, reviste, mass-media etc.
- alte ocupații (plastice, muzicale, sportive, coregrafice și sociale):.....

.....

V. Procesele cognitive și stilul de muncă intelectuală

1. Caracteristici ale funcției senzorio-perceptive (încercuți varianta care descrie cel mai bine situația indicată):

1. predomină modalitatea vizuală de recepție a informației;
2. predomină modalitatea auditivă de recepție a informației;
3. percepție difuză, superficială a materialului de învățare;
4. percepție complexă (spirit de observație).

2. Nivelul de inteligență (bifați varianta care descrie cel mai bine situația indicată):

Inteligență foarte bună	Inteligență bună	Inteligență medie	Inteligență scăzută	Inteligență ³

3. Memoria (bifați varianta care descrie cel mai bine situația indicată):

Foarte bună	Bună	Medie	Slabă	Foarte slabă

³ Conform teoriei inteligențelor multiple (Gardner): lingvistică, muzicală/ritmică, naturalistă, logică/matematică, spațială/vizuală, kinestetică a corpului, intrapersonală, interpersonală, existențială - Vezi cursul de Psihologia educației.

4. Imaginația (bifați câte una din variantele fiecărei categorii):

A. - săracă
- bogată

B. - reproductivă
- productiv-creativă

C. - pentru activități tehnice
- pentru activități artistice

5. Limbajul (încercuți varianta care descrie cel mai bine situația indicată):

- vocabular bogat, exprimare frumoasă și corectă;
- exprimare ușoară și corectă;
- vocabular redus, exprimare greoaie;
- vocabular foarte sărac, exprimare incorectă.

6. Stil de muncă (încercuți varianta care descrie cel mai bine situația indicată):

a. Cum lucrează:

- sistematic, temeinic, cu preocupări de adâncire;
- organizat, ritmic, rămânând la limitele manualului;
- inegal, prezintă fluctuații în note, alternează pregătirea;
- neglijent, improvizează răspunsurile, copiază temele;
- învață în salturi doar pentru a obține note de trecere.

b. Sârguința (hărnicia):

- foarte sârguincios;
- sârguincios;
- puțin sârguincios;
- leneș.

c. Independență, creativitate:

- inventiv, cu manifestări creative;
- ocazional are inițiativă, manifestă independență;
- lucrează mai mult șablonar, stereotip ;
- nu manifestă deloc inițiativă și independență.

VI. Conduita elevului la lecție și în clasă (încercuți varianta care descrie cel mai bine situația indicată):

1. Conduita la lecție:

- atent, participă activ, cu interes;
- atenția și interesul inegale, fluctuante;
- de obicei pasiv, așteaptă să fie solicitat;
- prezent numai fizic, cu frecvente distrageri.

2. Purtarea în general:

- exemplară, ireproșabilă;
- corectă, cuviincioasă, bună;
- cu puține abateri comportamentale;
- cu abateri comportamentale grave, deviante.

VII. Conduita în grup, integrarea socială a elevului (încercuți varianta care descrie cel mai bine situația indicată):

1. Participarea la viața de grup:

- mai mult retras, rezervat, izolat, puțin comunicativ;
- participă la activitatea de grup numai dacă este solicitat;
- este în contact cu grupul, se integrează, dar preferă sarcinile executive;
- caută activ contactul cu grupul, sociabil, comunicativ, stabilește ușor relații, vine cu idei și propuneri;
- activ, sociabil, comunicativ, cu inițiativă, bun organizator și animator al grupului.

2. Cum este văzut de colegi:

- bun, sensibil, te înțelegi și te împrietenești ușor cu el;
- bun coleg, săritor la nevoie, te poți baza pe el;
- preocupat mai mult de sine, individualist, egoist.

3. Colegii îl apreciază pentru:

- rezultatele la învățătură;
- performanțele extrașcolare;
- că este prietenos, apropiat.

VIII. Trăsături de personalitate (încercuiți varianta care descrie cel mai bine situația indicată):

1. Temperament

a. Introvertit-extravertit

- deschis, comunicativ, sociabil
- închis, rezervat, puțin sociabil

b. Temperament

- impulsiv, nestăpânit, uneori brutal (coleric)
- energic, vioi, ușor adaptabil (sangvinic)
- liniștit, domol, reținut, chiar lent (flegmatic)
- rezistență redusă la efort, extrem de sensibil (melancolic)

2. Dispoziție afectivă predominantă

- vesel, optimist;
- mai mult trist, deprimat.

3. Aptitudini

- literare
- tehnice
- științifice
- artistice
- istorice
- sportive

4. Trăsături de caracter în devenire

a. atitudini față de muncă:

- pozitive
- negative

b. atitudini față de alții:

- pozitive
- negative

c. atitudini față de sine:

- pozitive
- negative

IX. Orientare școlară și profesională

a. Opțiunea elevului

.....

Motivație

.....

b. Opțiunea părinților

.....

Motivație

c. Sfatul final de orientare școlară și profesională:

.....

.....

.....

X. Concluzii și recomandări

.....

.....

.....

.....

Semnătura cursantului

B. Secțiunea profesorului tutore - evaluarea activităților de practică

Metodologia de evaluare a portofoliilor de practică pedagogică

(1) Evaluarea de către profesorul îndrumător

Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza portofoliului de semestru/caietului de practică completat de către fiecare student. Fiecare portofoliu de semestru va fi evaluat, separat, de profesorul îndrumător și va primi o **medie**.

Portofoliul de semestru/caietul de practică va fi evaluat astfel:

- Fiecare material/categorie de materiale ce trebuie să se regăsească în caietul de practică va primi **o notă de la 10 la 1**.
- Nota va fi media aritmetică a notelor obținute pentru fiecare material solicitat/categorie de materiale solicitate.
- Notele vor fi consemnate în centralizatorul notelor obținute de către student (**vezi punctul 16**).

- **Criteriile de evaluare** a produselor/materialelor din portofolii vor fi:
 - a. validitatea (adecvare la cerință; modul de concepere);
 - b. completitudinea/finalizarea;
 - c. elaborarea și structura (acuratețe, rigoare, logică, coerență etc.);
 - d. calitatea materialului utilizat;
 - e. creativitatea/originalitatea;
 - f. redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză);
 - g. corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație)

Evaluarea realizată în cadrul colocviului de practică pedagogică

În fiecare semestru este organizat un colocviu de practică pedagogică. Acesta urmărește analiza critică a competențelor dobândite în cadrul activității de practică. Dincolo de aspectele evaluate de către profesorul îndrumător, în cadrul **colocviului de practică pedagogică**, coordonatorul DPPD-ASE va mai lua în considerare următoarele criterii:

- a. motivația/lipsa de motivație a studentului pentru activitatea de practică pedagogică;
- b. progresul sau regresul în pregătirea studentului, în dobândirea competențelor generale și specifice;
- c. raportul efort/rezultate;
- d. implicarea studentului în alte activități specifice, complementare celor solicitate în mod explicit.

Notă: Coordonatorul de practică DPPD-ASE poate menține, crește sau micșora nota studentului în funcție de aceste aspecte.

CENTRALIZATORUL NOTELOR OBȚINUTE DE STUDENT LA PRACTICA PEDAGOGICĂ
Semestrul I

Cursant:

Profesor îndrumător:

Nr. crt.	ELEMENTELE COMPONENTE ALE PORTOFOLIULUI	NOTE ACORDATE						
		SEMESTRUL I						
		4	5	6	7	8	9	10
1	Activități observatorii generale							
2	Activitate extracurriculară							
3	Fișa de caracterizare psihopedagogică a unui elev							
4	Autoevaluare (foarte bine, bine, suficient, insuficient)	Calificativ:						
5	MEDIA GENERALĂ (în cifre și litere)							
Semnătura profesorului – îndrumător de practică pedagogică								
Alte observații ale profesorului – îndrumător de practică pedagogică sau/și ale coordonatorului de practică pedagogică din ASE – DPPD:								

Data

Directorul școlii
 (semnătură și ștampilă)